

Lausunto

21.5.2026

VN/17575/2021

VN/17575/2021-VM-85

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto SORA-säännösten muuttamisesta

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi opiskelijan soveltumattomuutta koskevien ratkaisujen eli niin kutsuttujen SORA-säännösten muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia, yliopistolakia ja ammattikorkeakoululakia, tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettua lakia ja rikosrekisterilakia. Esityksen tavoitteena on selkeyttää ja yhdenmukaistaa SORA-sääntelyn soveltamista kaikilla koulutusasteilla sekä vähentää tulkinnanvaraisuutta. Esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen tietojensaantioikeuksia sekä tiedonantovelvoitteita vireille tulevista ja päättyvistä SORA-prosesseista. Opiskelijan osallistumisoikeus käytännön tehtäviin tai harjoitteluun olisi mahdollista evätä tietyissä tilanteissa. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2027.

Valtiovarainministeriön lausunto

Valtiovarainministeriö kannattaa esitysluonnoksen täsmennyksiä koskien koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen tietojensaantioikeuksia sekä tiedonantovelvoitteita.

Valtiovarainministeriö toteaa, että julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019, tiedonhallintalaki) 8 §:n 2 momentin mukaan toimialasta vastaavan ministeriön on laadittava 5 §:n 3 momentin mukainen arviointi, kun valmisteltavat säännökset vaikuttavat tietoaaineistoihin ja tietojärjestelmiin. Lisäksi ministeriön on arvioitava suunniteltujen säännösten vaikutukset asiakirjojen julkisuuteen ja salassapitoon. Tiedonhallintalain esitöiden mukaan säännöksen tarkoituksena on varmistaa, että lainsäädännön valmisteluvaiheessa tunnistetaan tiedonhallintaan kohdistuvien säännösten vaikutukset viranomaisten toimintaan ja että arvioinnin perusteella voidaan ryhtyä suunnittelemaan kohdealueen tiedonhallinnan muutoksia tarkemmin. Arvioinnin avulla lainvalmistelussa tunnistetaan nykytila ja suoritetaan arvio tavoitetilasta valmisteltavan lain näkökulmasta.

Valtiovarainministeriö huomauttaa, että esitysluonnoksesta puuttuu tiedonhallinnan muutosarviointi, vaikka esityksellä vaikuttaisi olevan vaikutusta ainakin Oikeusrekisterikeskuksen tietoaaineistoihin ja tietojärjestelmiin. Ehdotetuilla muutoksilla vaikuttaisi lisäksi olevan vaikutusta tiedonsaantioikeuksiin ja tiedon luovutuksiin, mistä syntyviä tiedonhallinnan muutosvaikutuksia tulisi asianmukaisesti arvioida osana hallituksen esitystä. Valtiovarainministeriö katsoo, että jatkovalmistelussa olisi syytä ottaa huomioon tarve tiedonhallintalain 8 §:n 2 momentissa edellytetyn muutosvaikutusarvion tekemiselle ja liittämiselle osaksi hallituksen esitystä tiedonhallintalautakunnan tiedonhallinnan muutosvaikutusten arviointia koskevan suosituksen (Valtiovarainministeriön julkaisu 2024:21, s. 72) mukaisesti.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

Esitysluonnoksen mukaan Oikeusrekisterikeskukselle aiheutuu kertaluonteiset 23 000 euron kustannukset. Valtiovarainministeriö katsoo, että nämä ja mahdolliset muut kustannukset tulee kattaa olemassa olevilla määrärahoilla talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjauksen mukaisesti.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö

Mika Niemelä

Jakelu OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiedoksi OKM LAMOS Strategisen ohjauksen vastuualue, Helmi Pulkkinen

VN/17575/2021-VM-85

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: